

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhásos petitor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.

Kiadóhivatal: Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Sürgetés.

Hosszú szünet után végre be van töltve a polgármesteri és mindkét városi tanácsosi állás, minél fogva megindulhat a munka teljes erővel s keresztülvihetők kivált azok az alkotások, a melyeket a régi vezetés alatt határozott el a képviselőtestület.

Általános megnyugvást keltett a tisztújítás eredménye a közönség körében is, mert mind a két állásra minden tekintetben komoly és érdemes férfú került. A mi különösen *Favagó* József kir. mérnök megválasztását illeti, ennek nagy jelentőségét utólagosan látja be inkább mindenki, mérlegelvé az építkezések terén legközelebb fogantatandó munkálatokat, a melyekhez — első sorban pedig a vízvezeték létesítéséhez — nem jogász, de mérnök kell. A választásnál is ez a gondolat vezethette, jóllehet inkább sugallatszerűen, a szavazókat, mert egyrészt a minősítési törvényénél, másrészt következetes gyakorlatnál fogva, szinte ledöntöhetetlen megszokásként, jogászokat szoktak nálunk majd minden állásra választani s messze vagyunk még attól, hogy városaink fontosabb tisztviselőit más szakból is alkalmazzuk, mint ez a művelt nyugaton általános szabály. Hiszen a város megfelelő vezetéséhez aránylag nem sok jogi tudás kell; azt elsajátíthatja minden művelt ember, sőt megvan ez a képzettség a segédközegeknél (ügyész, tanácsos stb.), a kik jogi dolgokban ügyis szakvéleményt adnak; hanem igenis teremteni kell a városban jó gazdálkodást, csatornázást, vízvezeték, sétatereteket, tisztaságot, rendet, megfelelő közvilágítást stb., a mi jóformán mind más, különösen a mérnöki s nem a jogi szakba vág. Örül-

hetünk tehát, hogy az egyik városi tanácsosnak, éppen a legjobb időpontban, mérnöki képzettsége van, a mi már magában véve is biztosíték arra nézve, hogy a létesítendő műszaki alkotások szakavatott ellenőrzés és vezetés mellett s ennél fogva gazdaságosan, kellő megtakarításokkal és szolidan fognak elkészülni. Ez a biztosíték pedig annál inkább be fog válni, mert az új városi tanácsos — mint azt eddigi hivatalos működése alatt bebizonyította — lelkiismeretes, törekvő, tetterős fiatal ember, a ki pályát is csak azért cserélt, hogy az itt kínálkozó szélesebb munkakörben alkothasson s városunkat előbbre vihesse.

Ily kedvező kilátások mellett az a nézetünk, hogy különösen egy ügyet, az évek hosszú sora óta vajdó vízvezeték ügyét, soronkívül és gyorsan létesíteni kell. Megsürgetjük tehát az új tisztviselőknél!

Megsürgetjük pedig annál is inkább, mert nincs egy ügy sem, a melynek gyors befejezése olyan általános óhajlás volna, mint a vízvezetéké. Kitént ez a tisztújító közgyűlésen is, mert az új polgármester beszédét annál a pontnál kísérte leglelkesebb helyeslés és éljenzés, a melyben kijelentette, hogy a vízvezetéknek létesülnie kell.

Megsürgetjük továbbá azért, mert e kérdésnek még mindig sok ága-boga van s ha a régi tempóban kezelik az ügyet, egy-egy ágon-bogon esztendőig fennakadhat.

Megsürgetjük végül a városi előljárási és képviselőtestület reputációja érdekében is, hogy a közegészségi és köztisztasági szempontokat, a melyeket e kérdésnél már unalomig elcsépeltek, ne is említsük.

Mert lehetetlen, hogy az a Pató Pál os nem-

bánomság, a melyet a nagyközönség évtizedek óta észlel a vízvezeték létesítése körül, megmaradjon továbbra is. Hiszen most is gúnyos mosoly játszik mindenki ajakán, ha 1—2 évi terminust mer valaki említeni, hogy ez alatt az idő alatt bizonyára meglesz az eperjesi vízvezeték! Az ilyen naiv álmodozót azzal hallgattatják el, hogy az unokáink talán isznak majd az eperjesi vízvezeték vizéből, — ha ugyan jól megy a dolog!

A régi vezetésről ne beszéljünk most, utólag; de annyi bizonyos, hogy az ügyek elintézésében más szellemre van szükség! Mert minden a vezetésről függ, a mely eszméket, irányt ad, munkára, kötelelességteljesítésre sarkallja az egész tisztikart s az ügyek megfelelő és gyors lebonyolítását eredményezi. E szellemnek a város házába való beköltözését is sürgetjük; azaz tulajdonképpen csak ezt kellene sürgetnünk, mert általa létesülni fog minden, első sorban pedig — akármily hihetetlenül hangzik is talán — a vízvezetékünk!

Városunk jövője.

Írta: Agoston Károly.

III.

A modern városi életnek, épp úgy, mint a város fejlődésének rendkívül nagyfontosságú tényezői: a rend, a tisztaság, az egészségügy, melyeket a városi hatóságnak a rendőrséggel karöltve, nagy gondnal, figyelemmel és szakavatottsággal mintaszerűen kell megvalósítania. E mintákat nem hazai állapotaink köréből, nem hazai városainkból kell merítenünk, mert ezek inkább visszaesésre, süllyedésre bátorítanak, hanem a legjobb európai példákból. Mert nekünk, a mi népünknek, még éppenséggel nincs tiszta áttekintésünk és fogalmunk, hogy mily nagy szerepe és befolyása van a rendnek, a tisztaságnak és az egészségnek a polgárok

A mű tehát védelme az olasz renaissancának, a mely kétségkívül az egész világra hatott.

II.

A klasszikus ókor társadalmát, mely a császárság végső századaiban megromlott, új és nyers, de alapjában romlatlan fajok döntötték meg. Szerencsére az új fejlődés csiráit hozták el magokkal. Michelet szerint: segítettek felfedezni «a világot és embert»; talán helyesebben: a természetet találták meg s abban az egyént. Mert a renaissancának ez az érdeme.

A pogányság az istenség kultuszát vidám életélvezettel őrölte, a kereszténység pedig a fájdalom kultuszává, a halál után való sóvárgássá tette. Innen érthető a középkor sötét világnézete, a mely mindent megvet, a mi az élet gyönyöre.

A góthika embere ilyen. Vele szemben a renaissance hívője kiszabadítja magát a ránehezülő világfelfogás köréből. Mért volna siralom völgye — mondja — a földi élet? Csak ki kell nyújtaniunk kezünket s önként kínálkoznak annak örömei! Feltámadt íme a nagy Pán; az óvilág ideáljainak bűbájos szépségeitől ittasult meg vele az, a ki érzi, hogy övé — ha akarja — a lét gyönyöre. Üdvöt kell keresni a földön, a mely nem zárja ki a mennyet!...

S az új üdv világa nyílt meg valósággal Olaszországban, mely a XIV. század közepétől a XVI. sz. közepéig nagy szellemi erupció után új eszméknek s azok művészi és történelmi kialakulásának ragyogó jelenségeire veti prizmafényét. Megifjodását látatja legelső sorban az emberiségnek; aztán hatalmas állami

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

ITÁLIA.

— Útirajzok és tanulmányok. Írta Berzeviczy Albert.* —

I.

(T. S.) A díszes kiállítású mű, mely első kiadásában öt év előtt az irodalom kitüntető elismerését szerezte meg szerzőjének, újabb, teljesebb s hogy úgy mondjam: jobban megkomponált formájában mai széprózáink kimagasló jelensége. Látszik rajta s kivált az új kiadásán látszik, hogy a történelmi okulásról és a géniuszok ihletéről teltett lélek alkotása. Keletkezése valóban arra az időre esik, a mikor a nagyevű államférfú «procul negotiis», pihenésre számítva, adta vissza gondolatait, hangulatát, lelke rajongását annak a világnak, mely korábbi európai utazásai közben inkább csak pillanatokra köthette le figyelmét. De hogy leköthette, annak tanúsága épp ez a könyv, a mely a mult emlékeztetéseivel kialakult nagy írói és kritikai kvalitások alkotása. Így érthető, hogy Berzeviczy, a politikai és kulturtörténetirő, kinek államtitkári munkásságához közoktatásügyünk újabb vívmányai fűződtek, a szépirodalmi és esztétikus fényes tulajdonságaival lephette meg íróvilágunkat.

Itáliának történelmi és művészi emlékekben, de a természet mesés szépségeiben is gazdag földjét vezeti az olvasó elé. Előszavában maga mondja, hogy nem a «nyájás» közönségre számít, a ki végiglapozza a

* II. bővített kiadás. 193 képpel. Budapest, a Franklin-Társulat kiadása. Ára díszes kötésben 12 korona.

művészi kép reprodukciókat s pár hangulatos sor, tájrajz vagy történelmi reflexió élvezése után elégedetten teszi le asztalára művét. Neki komoly feladata van, melynek magyarázása, kifejtése és biztosítása közben komolyan elmélyedő lelkekre van szüksége. A poétikus és szellemes hang, melylyel problémájához vezet, nagy történelmi és művészeti okulás előkészítője: hangulatkeltő, a mi nélkül igazságainak kidomborítása elképzelhetetlen.

A ki ismeri a földet, mely kétezer éven át irányító szerepet vitt, tudja, hogy valóságos útvesztője az a mult emlékeztetései. És rajta a viszonyok sohasem bonyolultabbak, mint a középkor századaiban. Egy összeomló világnak, a rómainak és egy újnak, mely forogtagába vonja, a népvándorlások és népfaji kialakulások korának határvonalain alakul ki Itália másodsorú, hogy újjászületésének, a renaissance-nak örökfényű napjával világítson be aztán a jövő századok útjára.

Ebbe az útvesztőbe hív meg a szerző, a melynek nemcsak ezernyi látványossága, de káprázatos háttere és légtérsége is megrázza. Vezetőszerepében biztos és tudja, merre hajlanak az ágas-bogas útvesztők fordulói; honnan kínálkozik az a kilátás, mely legfestőbben mutatja a tárgyakat, de azért az újabb útírányt sem titkolja el. Valóságos sétatüzárral kínálkozik, hogy a szórakoztató cicerone fogásain át meg ne lepjen a tudós logika okvetése. Az okvetés tulajdonképpen egy aktuális kérdés megoldása, a mely az olasz renaissance nagyságát védi meg, a modern történelmi támadásaival szemben, a mely a kezdetleges és hanyatló renaissance fogyatkozásait e fényes korszak rovására számítja be.

kisere is hozzájárult. Az előadást frenetikus taps jutalmazta, a mely kitüntetést a bájos vendég a «János vitéz»-ből való: «Egy rózsaszál szebben beszél» s «A furulyám jaj de búsan szól» kezdetű daloknak és egy gyönyörű népdalnak finom, előkelő és szép előadásával köszönte meg.

Az estély egyik legkiemelkedőbb pontja Molnár Ferencnek «Álarcos-bálon» című monológja volt, a melyet dr. Nagy Olivérné adott elő. A monolog már érdekes tárgyánál fogva is lekötötte figyelmünket, az előadás pedig, a mely csupa élénkség és csupa tűz volt, magával ragadta s állandó derűtségben tartotta a közönséget, a mely lelkesen adózott elismeréssel a kiváló előadásért.

Ezután Chopin «Bercense» s Mendelssohn «Scherzo»-ját játszotta igazi művészettel Hartmann Margit. Az előbbi gyönyörű, érzéletes s nagy, szinte művészi tudást igénylő darab, a másodiknak pedig különösen a technikája bámulatreméltó; de Hartmann Margit mindkettőnek tökéletesen megfelelt, majd a közönség lelkes hívásának engedve, a «Mignon» című operából vett részletben mutatta be fényes tehetségét.

Az ötödik pont Gounod «Faust» című operájából való «Katonakar» volt, a melyet az eperjesi ev. theologiai kiskar, Fabry Győző theol. hallgató vezetésével adott elő. Dicséretileg kell nyilatkoznunk a műsor eme pontjáról is. Dicséret illeti első sorban a karvezetőt, a ki e nehéz darabot ily ügyesen be tudta tanítani, s dicséret illeti a tagokat is, a kik vezérüket törekvésben teljes tudásukkal támogatták. Az összhang egységét és az előadás finomságát a tenor tiszta, szép, természetes hangja is növelte. — A közönség szünni nem akaró tapssal honorálta a darabot s nem nyugodott, míg az énekkar újból meg nem jelent a pódiumon, midőn is Szentirmay Elemérnek «Száll a madár» című népdalát adták elő a közönség teljes meglepésére.

A műsor utolsó pontját a katonazenekarnak remek játéka töltötte be, a mely méltó betetőzése volt a szép estének.

Kamarazene-estély. A képviselőválasztások alkalmával elmaradt zeneestélyt a sátoraljaúj helyi vonós-negyed társaság által febr. 24-ikén, pénteken megtartott s fényesen sikerült kamarazene-estély pótolta. Már évek múltak el, hogy nem volt alkalmunk vonós-negyed hallani. Annál kellemesebben hatott a közönségre e meglepetés, melyért megint csak a zeneszakvélelmény fájradhatatlan, a közönség igényeit mindig szem előtt tartó s azt mindenképpen kielégíteni igyekvő elnökét illeti az elismerés. De köszönetet kell mondanunk a vonós-negyed társaság minden egyes tagjának a szives megjelenésért s mondhatni, hogy szinte a tökélyt meghaladó játéka, a melylyel a közönséget valóban igazi művelésben részesítették. Fogadja az egész társaság ez úton is hálás köszönetünket abban a reményben, hogy nemsokára ismételtén — de akkor már mint ismerős művészeket — körünkben üdvözölhessük.

Az estély műsora három pontból állott, a melyek mindegyike nagy klasszikusok műremekei, de a leg-tökéletesebb s egyszersmind a legnagyobb hatást az utolsó pont kelte.

A műsor első száma Mendelssohnnek egy vonós-negyese volt, melyet Knoblauch Richard, Dános Miklós, Gruska Lajos és Pöschl Gyula adtak elő igaz művészettel, bámulatos technikával, rendkívül hatásosan. Különösen tetszett a mű második része.

A műsor második pontja Goltermann gordonkahangversenye volt, a melyet Gergely Miksa nagyszerű zongorakísérete mellett Pöschl Gyula párját ritkító szakértelemmel játszott gordonkán. Az előadás és játék finomsága, az összhang, a jóformán soronként változó különféle érzések visszatükrözése — a mi föltétlen művészi tudást igényel — teljes tökéletességgel jutott az előadás folyamán kifejezésre. A közönség lelkes s meg-megújuló fölhívásának engedve, Pöschl Gyula és Gergely Miksa Popper «Tarantella»-ját ugyancsak az előbbihez hasonló szakértelemmel adták elő.

A harmadik pont egy zongora-ötös, melynek szerzője Dohnányi E., fiatal, alig 23 éves ember, a kinek ez az első szerzeménye, melyet először ő maga óriási hatás mellett adott elő Bécsben, annyira, hogy még aznap a kiadók egész serege ostromolta őt.

E zenemű négy részből áll. Első része az «Allegro», melynek erőteljes s induló-ütemben haladó témáját a vonósok picikátó kísérete mellett a zongora kezdi, majd a hegedűsök kezébe kerül a téma s a zongora, ugyancsak a picikátó hangjait utánozva, szinte csengetyűszéshoz hasonló hangon kíséri azt. E részlet c-mollban halad s a téma eme váltakozása s teljes feldolgozása után egy alig 5—6 taktusból álló adagioval átcsap c-durba, a mely részben a témát a fentihez hasonló módon dolgozza fel a szerző s végül hatásos triolókban, de ugyancsak c-durban közeledik egyre fokozódó erőlyel e részlet vége felé.

A második fejezet kellemes, fülbemászó dallamával hat. A harmadik rész — «Allegro animato» — gyönyörű violaszóval kezdődik, de közepe felé kissé elnyújtja a szerző, miert is némileg hosszadalmassá válik.

Az első részhez hasonlóan, de annál még sokkalta komplikáltabb a IV. rész, a finale, a hol körülbelül ötféle ütembeosztás legalább tizenötször váltakozik, a mi természetesen az előadást nagy mértékben megnehezíti. A közepe táján egy «fuga»-részlet van, mely két taktusonként halad. Ennek végeztével, hogy a hatás teljes legyen, az első részt ismétli. Érdekes e mű ütembeosztása is, a mennyiben a szokatlan öt-negyedes ütemben kezd, majd hat-negyedes stb. ütemben folytatja s a végén újból az öt-negyedes ütemre csap át. Nagy művészi tudást igényel egy ilyen komplikált zenemű előadása, de a szereplők — kivétel nélkül — úgy egyenként, mint együttesen, derekasan megfeleltek e nehéz feladatuknak s a legapróbb részletig a lehető legnagyobb tökéletességgel adták elő úgy ezen, valamint az előbbi két számban is megjelölt — s a zenei tudást ugyancsak próbára tevő — klasszikus zeneköltők műveit.

A Népakadémia február 26-ikán, vasárnap délután 5 órakor a városi Vigadó nagytermében népszerű felolvasást rendez. Ez alkalommal szaval *Bulissa* Károly úr, felolvasást tart (vetített-képekkel kapcsolatban) dr. *Holénia* Gyula úr «A bacillusok»-ról. Belépő-díj nincs.

A magyar-irodalmi szakvélelmény által március 1-jén, szerdán d. u. 6 órakor a nagyteremben tartandó felolvasó-estély műsora:

1. Szavaltat. Előadja ifj. *Kemény* Lajos úr.
2. «A római nő társadalmi helyzete.» Irta és felolvassa *Vujss* János úr.

HIREK.

* **Egyházmegyei hírek.** Osztossége X. Pius pápa *Kovalicsky* Kornél nagyprépostot és *Petricsko* Miklós éneklő-kanonokot házi-prélátussá, és *Kovalicsky* Zeno püspöki titkárt, szentszéki tanácsost házi-káplánjává nevezte ki.

Az eperjesi gör. kath. püspök dr. *Repák* Jenő szeménáriumi aligazgatót egyházmegyei segéd-tanfelügyelővé nevezte ki.

* **Bartha Béla kinevezetése.** A király, a magyar pénzügyminiszter előterjesztésére dr. *Bartha Béla*, debreczeni ev. ref. jogakadémiai rendes tanárt a selmeczbányai bányászati és erdészeti főiskola jogi tanszékére I. osztályú rendes tanárrá kinevezte. E kinevezés, a melylyel a jogtanári kar egyik jeles tagját egyetemi tanári rangra és fizetésre emelték, bennünket is közelről érdekel, mert Bartha Béla éveken át működött az itteni jogakadémián és sógora kiváló költőnknek: *Csengey Gusztávnak*.

* **Kinevezések.** Sárosvármegye főispánja *Komáromi* Sándor eperjesi lakost tiszteletbeli vármegyei levéltárnokká nevezte ki.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Sommer* Ilonát a kisszebeni állami kiseddóvodához kiseddóvodónóvé nevezte ki.

A pénzügyminiszter *Guttman* Salamon kisszebeni adóhivatali gyakornokot a tornalljai kir. adóhivatalhoz adó-tisztá, ifj. *Eötvös* Pál végzett joghallgatót pedig az eperjesi pénzügyigazgatóságához áll. végrehajtóvá nevezte ki.

A kassai kir. ítélőtábla elnöke *Hodinka* Ernő eperjesi kir. törvényszéki díjtalan joggyakornokot díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Gernerné Balint* Elza bártfai áll. el. iskolai tanítónőt Rákosszigetre, *Vessely* Erzsébet giráltyi áll. el. isk. tanítónőt pedig Bártfára jelenlegi minőségükben áthelyezte.

* **Miniszteri köszönet.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Rosenfeld* Ignác kisszebeni lakosnak és nejének, a kisszebeni állami elemi iskola tanuló javára 200 korona tőkével tett alapítványukért, köszönetét nyilvánította.

* **Eljegyzések.** *Mankovich* Pál, végzett papi növendék eljegyezte *Mátyák* Merykét, *Mátyák* Gábor bártfai lelkész leányát.

Szémán József tanító eljegyezte *Körtvélyessy* Évit, *Körtvélyessy* Ádám vármegyei árvászéki kiadó leányát Eperjesen.

* **Halálozás.** Egy sok reményre jogosító, tehetséges, derék fiatalember: *Bodnár* János ügyvédjelölt halt meg febr. 19-ikén. A megboldogult a helybeli kir. törvényszéknél is működött, mint joggyakornok, de a veszélyes kór,

az a kis épület, mely a hagyomány szerint Shakspeare-t híres erkélyjelenetének megírására inspirálta: a Casa di Giulietta s a Júlia szarkofagja is.

A renaissance határvonalán a kis, éppen nem szembeötölő, bár festői vidéki *Vicenzában* (II) Palladio fogad, ki Róma ősi tiszta stíljét álmodja vissza. Igazi városrendező, a ki abszolút mértékét adta a komolyabb monumentális építésnek. Az ő szellemétől van áthatva az újkor görög-római építő-stílje, a melybe a perspektivikus hatás titkait vitte bele. A Prefettizio ballustradejai annak tanúsága, meg a Teatro Olimpico, mely a görög színház mintájára antik szellemben, de modern sceneriával rendezte híres előadásait. Vicenzában lát-szanak megvalósulni hát Ráfael álmái, a mikor Rómát a császárság fénykorából óhajtott visszavarázslani...

A régi Pataviumból alig valami maradt, de a renaissance-kori *Páduából* (III.) annál több. Ha a politikában el is csenevészsedett, szellemi jelentősége erős nyomokat hagyott. Hatalmas családok, utóbb a Carraracsalád viszályainak és erőszakos törekvéseinek színtere. Úgy, a mint a többi olasz város is, hol az eseményeket markáns vonások jellemzik: többnyire szertelenségek. Az erős és elbizakodott emberek politikájára nyilatkozik meg itt, a kik a Piazza dei Signori-n éltek:

romboltak egymás életében vagy kihívták magok ellen a hatalmasabbat és alkottak a magok dicsőségére halhatatlan műveket. Nagyszabású életmódjuk és elveik szímboloma, a Ragione-palotában látható Salone, a világ legnagyobb terme és Szent Antalnak meghonosított kultusza Pádua külföldben tudós város; XIII. sz.-beli egyetemén már a renaissance virago-i, a nők is megfordulnak; nimbusza vonzza a 18 éves Petrarcát, a Pisából kiűzött Galileit s Giottón kívül igen sok művészt, sőt magát a nagy Tiziánt.

Giotto művészetében erős a vallásos elem, de alakjai már kibontakoznak a góthika merevségéből, életre válnak. «Én vagyok az, a ki által a kihalt festészet újra éledt» — hirdeti a sírfelirata. Szereti az izgatott, kitörő mozzanatok feltüntetését, míg kor- és művészarsa, Mantegna architektónikus berendezésével és perspektívájával hat nagyszabású képein.

Míg Pádua a művészetek átmeneti korszakát jelzi, ellenfele, *Velence* (IV.), a mely megalázza, műalkotásaiban versenyre kél az elemekkel is, s a mit már meg nem építhet szilárd fundamentum hiányában, a falakra festi vagy rajtok domborítja ki.

Fájó érzés az első, mely e szűk csatornájú világban fogad. A Canal Grande palotái mellett szűk sikká-

torok piszka s mindenféle a bomladozás jelei... Kivált déli verőfényben, a mely éles megvilágításban emeli ki a festői csoportozatok hiányait. Ezért kelt melancholiát a magában elbájoló látvány. Éjjel pedig a sírok világa a lagunák városa: a gondolák test nélkül való szellemekként libegnek s ilannak benne el. Ruskin szerint: nem tudni, mi belőle a város, mi az árnyék. De azért poétikus az összbemomása.

Velence multja regyszerű. Alarich és Attila elől menekülnek a partvidéki lakók; beburakodnak az iszapos föld mélyébe s hódak módjára építenek új hazát. Elszigetelt hely, de azért óriási méretekben hatalmasodik. Érett, világlátott, vihartól edzett volt a faj is, mely lakta: nobilija — a vezető elem — hősi tettekben jár elől és kereskedik, politikál és hajózik, oligarchiát s kegyetlen törvényű republikát alkot és azért a szabadságnak nem árnyékképét honosítja meg. Sikere, fénye, gazdagsága s főleg művészete adófizetőjévé teszi az egész világot. Urai valóban tudnak élni s élni tanítják meg alkotásaikban az utóvilágot is.

Ujdonság-e a száz és ezer reprodukció után híres Szent Márk-tere, melyet Napoleon szalonnak nevez? Mert valóban a világ legvilágosabb szalonja. Bár sokszor láttuk képét, mindig szűzi varázsú annak, a ki beléje lép.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

nál, úgymint idült bronchitis, számarhurut és különösen

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábadozóknál influenza után ajánltatik.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az újraelizációt. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantli czegegél legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

a mely ellen a főváros melletti Erzsébet-szanatóriumban is hiába keresett orvoslást, a tél folyamán ágyba döntötte s most hosszú szenvedésétől megváltotta a halál. Temetése kedden d. u. folyt le, nagy részvét mellett. Özvegy édesanyja, három testvére, két sógora és három unoka-testvére gyászolja, a kik a következő szomorú-jelentést adták ki: „Alulírottak szívük mérhetlen nagy fájdalommal hozzák lesújtó gyászíról, hogy a leggyöngédebben ragaszkodó fiú, az odaadón szerető testvér, sógor s illetve nagybátya: Bodnár János ügyvédjelölt, f. hó 19-ikén este kilenc és egynegyed órakor, türelemmel viselt hosszas szenvedések s az egyház kegyzereiben példás buzgósággal történt többszöri részvétel után, földi pályáját — életének 25-ik évében — befejezte. Feledhetetlen halottunk mulandó részét február hó 21-ikén d. u. 3 1/2 órakor a főtcazi 71. számú házból fogjuk a r. kath. egyház szertartásaival a temető kertjébe kísérni, míg a lelke üdvéért bemutatandó engesztelő szent-áldozat — a plébániai főtemplomban — február 22-ikén d. e. 9 órakor fog megtartatni. Eperjes, 1905. évi február 20. Korán domboruló sírdon lengjen áldás s béke és gyászolódniak — hitőkben könnyebbül — bánata s az örök világosságban leendő viszontlátás reménye!”

* **Adomány.** Huss Ármán, nyug. kollégiumi főgimnáziumi tanár, a helybeli ev. Kollégiumnak ajándékozta értékes könyvtárát, a melyben kivált a lepkészetre vonatkozólag vannak becses művek, mert az ajándékozó ezzel a kérdéssel sokat foglalkozott. A tanári kar jegyzőkönyvi kivonatban mondott köszönetet a nemesszívű adakozónak.

* **Eskütétel.** Faragó József, az új városi tanácsos, a holnap délután tartandó tanácsülésen teszi le az esküt s azonnal elfoglalja hivatalát. Úgy értesülünk, hogy a polgármester legelső ügyképen a városi vízvezeték ügyét osztja ki neki, különben pedig átveszi az új tanácsos Saly Győző eddigi ügykörét, a ki a jogi képzettséggel bíró tanácsos ügyeit fogja ezentúl intézni.

* **Márczius tizenötödike,** a nagy nemzeti ébredés napja ebben az évben sem mulik el Eperjesen méltó ünnepségek nélkül. Régi tradícióhoz híven, elől megy ezen a téren ősi Kollégiumunk, a melynek egész ifjúsága együttesen rendez a nagyteremben hazafias ünnepélyt. Este pedig díszelőadás lesz a városi színházban. Színe kerül Szigligeti Ede ötfelvonásos történeti drámája: «II. Rákóczi Ferencz fogsága».

* **Díszornázás.** Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület szokásos díszornázása márczius 19-ikén délután 6 órakor lesz a kir. kath. főgimnázium tornacsarnokában.

* **Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-ifjak Egylete** márczius 12-ikén délelőtt 10 1/2 órakor tartja tizennyolcadik évi rendes közgyűlését. A napirend tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Zárószóadás és a számvizsgáló-bizottsági jelentés. 4. Költségeloirányzat. 5. Netáni indítványok. 6. Tisztújítás. 7. Jegyzőkönyvhitelesítők kiküldése. — Az egyesületnek 5 tiszteletbeli, 8 alapító, 35 pártoló- és 50 rendes tagja van. Bevétel volt a múlt évben 2421 k. 2 f., a melyből egyenlegül megmaradt 66 k. 19 f. Az egyesület

vagyon 2177 k. 68 fillért ér, a melylyel szemben teher van 490 k. Az 1905. évre bevételül 2166 k. 19 fillért, kiadásul pedig 2132 koronát irányoznak elő.

* **A kir. kath. főgimnázium** épületében a teljes vilányos berendezést engedélyezte a vallás- és közoktatási minisztérium.

* **A Tanári-kör felolvasásai,** közbejött akadályok miatt, a következő napokon d. u. 6—7-ig tartanak meg: 1. Márczius 2-ikén Dóbiás Ede főmőnő: «Niniveh és Babyul», «Asszírja és Babilonia» (92 vetített-képpel). 2. Márczius 9-ikén dr. Flórián Károly jogakad. tanár: «A valuta-kérdésről». 3. Márczius 16-ikén Mayer Endre theol. tanár: «Az ifjúság erkölcsi neveléséről». Nemtagok 50 filléren válhatnak jegyet.

* **Műkedvelő-előadás.** A márczius 4-ikén és 5-ikén tartandó jótékony célú műkedvelő-előadás iránt, a melynek teljes programját ma egy hete közöltük, oly nagy az érdeklődés, hogy az első előadásra minden jegy elkelt s a másodikra is alig kapható már jegy a jobb helyekre. Így tehát a fényes anyagi siker biztosítva van. Hogy pedig az erkölcsi siker se maradjon az anyagi mögött, arról gondoskodik a buzgó rendezőség és a szereplők erős kara, a kik nagy szorgalommal folytatják a próbákat. A második előadás után, hogy a tánczó fiataloknak is kedveskedjen a rendezőség, rögtönzött tánczenélyt tartanak.

* **Egyházi közgyűlés.** Az eperjesi evang. I-ső egyház ma egy hete közgyűlést tartott, *Kubinyi* Albert felügyelő és ifj. *Draskóczy* Lajos esperes-lelkész elnökléte alatt. Először is a számvizsgáló bizottság jelentését vették tudomásul, a mely szerint a múlt év végével 219,766 k. 91 f. volt az egyház vagyona. 1904-ben pénztári felesleg maradt 863 k. 98 f.; az egyházi alap emelkedett 7568 k. 5 fillérrel, Herfurth-alap 1025 k. 5 fillérrel s a felsőbb leányiskolai alap 602 k. 73 fillérrel. Ez utóbbi alap mai összege 34,223 k. 58 f. Azután az 1905. évi költségeloirányzatot állapították meg, a mely 21,656 k. 2 f. bevétel és 21,948 k. 36 fill. kiadás mellett, némi hiányt mutat ugyan, de remélik, hogy az év mégis fölösleggel fog zárulni. Végül tárgyalás alá vették *Gamauf* György egyházi gondnok és pénztáros lemondását, s mivel az érdemes tisztviselő ragaszkodott a lemondáshoz, ezen kérdésnek, valamint az elnökség kérelmére a másodfelügyelői állás szervezésének előkészítését is az egyháztanácsra bízták.

* **Csokonai-ünnepély.** Szép számú, előkelő közönség jelenlétében folyt le a kollégiumi főgimnázium ifjúságának Csokonai-ünnepélye f. hó 19-ikén. A Kollégium nagytermét egészen megtöltötte az érdeklődő hallgatóság, melynek soraiban ott láttuk vármegyénk, városunk és társadalmunk előkelőseit. A műsor igen ügyesen volt egybeállítva, minden pontja a korán sírba szállott, nagytehetségű költőre vonatkozott. Mindjárt a műsor első pontja: a Dalkör által előadott «A reményhez» című dal, belevitte a közönséget abba a melancholikus hangulatba, mely Csokonai lelkén egész életén át ott borongott. Ez a pont is, az ötödik is, melyet szintén a Dalkör töltött be, bizonyosága annak, hogy az ifjúság

szeretettel, örömmel műveli a dalt, s hogy a Dalkör vezetője, *Kapi* Gyula kollégiumi tanár, zenei ízléssel, ügyesen választotta meg a darabokat nagy gonddal tanította és gyakorolta be, nagy hatást ért el, zajos tapokban részesült. Kiválóan sikerült a megnyitóbeszéd, melyet *D. Szabó* György tartott. Csokonai egész pályáját, egyéniségét, költészetét rajzolta meg benne nagy vonásokban, ügyesen. Előadása értelmes, fellépése bátor volt. Jól sikerült a két szavaltat is: *Kmeczik* György Szabolcska «Csokonai óda»-ját szavaltta el lelkesen, tűzzel, *Elsasz* Sándor pedig Csokonai «Tűdőgyulladásomról» című költeményét adta elő érzéssel, hatással. *Fried* Izidor Csokonai szerelmi dalait ismertette, méltatta egy ügyes tanulmányban, melyet *Czékus* Kálmán olvasott fel. Csokonai szerelmi epedését, lángját, bánatát igen ügyesen, csinos nyelven festette költeményei alapján. A sikerült ünnepélyt, mely becsületére válik a koll. főgimnázium ifjúságának, a Zenekör zárta be, egy jól begyakorolt indulóval.

* **Az eperjesi vasúti tisztikar** márczius 2-ikén, az állomás I—II. oszt. éttermében, tánczcsal egybekötött farsangi mulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor.

* **Felekezeti tanítók lakbérigénye.** A FELVIDÉKI HIRLAP, f. hó 2-ikén megjelent számában «Két miniszter végzése» cím alatt egy hosszabb közleményben két rendeletet állít egymással szembe, melyek egyike dr. *Wlassics* részéről s másika dr. *Berzeviczy* miniszter által adatott ki a felekezeti iskolai tanítók lakbérigénye körül fölmerülő vitás kérdés eldöntéséről és azt kívánja szembe-ötölőleg föltüntetni, mintha a két rendelet álláspontja között — természetesen az utóbbiban, a tanítók rovására eső — ellentmondás forogna fönn. Erre szükségesnek tartjuk a következő helyreigazítások közlését: Egyáltalán nem felel meg a valóságnak az, a mit a közlemény oly éles vonásokban kidomborít, hogy a dr. *Berzeviczy* miniszter által kiadott rendelet az 1893. évi XXVI. t.-cz. vonatkozó rendelkezéseinek más, és pedig a tanítók hátrányára eső értelmezést tulajdonított akkor, midőn az eperjesi izr. felekezeti iskolai tanítók lakbérigényének megállapítása iránt intézkedett, mint a miniszter hivatali elődjének az a rendelete, melylyel a putnoki izr. isk. tanítók lakbére körül fölmerült vitás kérdésben döntött. A két rendelet egymástól teljesen elütő két különböző vitás kérdést tárgyal. A míg ugyanis dr. *Berzeviczy* miniszter rendelete Sárosvármegye közigazgatási bizottságának oly értelmű határozatát változtatta meg, az 1893. évi XXVI. t.-cz. alkalmazása és értelmezése körül kifejlődött állandó gyakorlatnak megfelelőleg, mely szerint az eperjesi neológ izr. hitközség a tanítók lakbérenek fölemelésére kívánt köteleztetni: addig dr. *Wlassics*nak e cikkben is ismertetett rendelete a putnoki izr. felekezeti iskolai tanítóktól elvonni szándékolt lakbérilletmény folytatólagos biztosítást állapította meg kötelezőleg. A kettő között fönnforgó különbség a legélesebben abban állítható szem elé, hogy míg az első vélt igényt utasított el, addig az utóbbi szerzett jogot védett. Hogy pedig a dr. *Berzeviczy* miniszter által törvényes alap híján elutasított, vélt

Templomában és a Doge-palotában nyugat és kelet motívumai egyesülnek. Stíl-vegyületek, a miket merészen maga teremt; így az utóbbi építésmódjában velencei gót, a részletekben renaissance, míg a középlaggia felett simuló rész, a mely a szőnyeg benyomását adja, egészen keleti stíl. Teljes renaissance volt a Campanilehez illesztett Sansovino-féle kis loggia, melyek — köztudomás szerint — 1902-ben pusztultak el.

A dómban Istent és a patrónust hirdeti minden. A részletek káprázatos változatosságát mutatják sokféle márványneve, porfirja, ércze, aranya, elebástroma, mozaikja s ezek velencei módja, a mely az üvegkoczká színeit aranyos alapról veri vissza, hogy izzó, belső tűz látszik hevíteni színjátékait. Ez a kolorit-játék átment különben Velence festészetébe is. Lángol a kupola, a mint a napfény visszaverődik a sötétvörös és aranyos alapról. A Palazzo Ducale: egykor fejedelmi ház, az állam szimbóluma. Fénye, gazdagsága és korlátozottsága megvan az állam fejében is, a kinek világra szól a tekintélye, de csak a tanács tekintélye nyomán. Ma az épület múzeum, a mint emlék a doge is. Vele, a ragyogó multtal tűnt le a büszke velencei világ is:

vendéglők vagy bérházak a hajdani úri paloták. Idegen utasok pénze ma a létadó és irányító. A Lido, a Canal Grande, a lampionos csónak és éji zene (cantanti) őket szolgálják. S eltűnőben van a régi barcarola, melyért Göthe «Olaszországi utazás»-ában rajong, bár a serenáta sajátos bája még ma is elandalt.

A mit a szűkös térvizonyok miatt már nem végezhet a köztársaság fénykorában az építőművészet, az a feladat a festőkre vár. Ábrándos palota- és csarnokképek rajzával díszítik a falakat, mintha még azokat is oda akarnák rakni a tenger fölé.

A festőművészet különben később fejlődik Velencében, n. int egyebütt; de aztán bususan kárpótolja a mulasztást. A flamandoktól az olajkezelést tanulja, maga pedig a színezés virtózságát teremti meg. A kezdetleges irány megnyitója Bellini, ki már Madonna-képében jelzi a rohamos haladást. Erdeme az, hogy az istenséget kiemeli a bizantinizmus elszigeteltségéből s a földiekkel nyájas közelségbe vonja. Mintha nem is emberkéz munkáját végezte volna: oly elragadó hatású a kép. Utána egészséges realizmus jellemzi Velence festőit: azt adják, a mi nekik gyönyörűség. Ők a kezdő cinquecentiáták:

Velenceze reális nagyságának visszatükrözői. Alakjaik naiv ünnepiessége nem pöz, hanem a kor előkelőségeinek imponáló megjelenése. Itt gyalog kénytelen járni a nagyság, tehát külsőségeiben és fenséges nyugalmban mutatkozik.

Tizian, Tintoretto, Veronese hasonlóképp ily jellemzők. Már nem naivak, hanem eszközeik alkalmazásában tudatosak. Színvegyületeik egész hangulat-skálát keltenek; drámaibbakk; a koreszme: a hatalom fenhéjazásának s a dicsőség mámorának tolmácsai. Esményítésök ágyúrása a kor emberének: ha nem formálhatják át a valóságban, a művészetben teszik. Telt idomú, életkedvtől duzzadó nőik, melyeknek a Palma Vecchia, S. Barbarája a tipusa, és vérmes, hatalmas férfiak a kor alakjai.

A festők a jelent örökölték meg, a képfaragók pedig a mult emlékeit állítják fel. Síremlékeik átmenetül szolgálnak a keresztény miszticizmusból a renaissance világossába: egyszer az áhítat hirdetői, másszor a pogány szimbolika motívumaiban dúskálódnak. S a művészet igaz, őszinte realizmusával állítja meg a nézőt Bartolommeo Colleoni lovasszobra, a világ egyik legművészebb alkotása. (Folyt. köv.)

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMS IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

igény tekintetében teljesen egyező dr. *Wlassics* kath. felekezeti az említt tan kiadott rende ügyre támaszt súlyozottan ép forgó hírlapi képenességgel rom. kath. felekezeti iskolai jesei hasonlókól a kisköztanítók is elut nyilvánvalóvá désekben min és hogy ebből sen alapszik.

* Tüzérségi hadosztály-tüz báját a Viga volt díszítve, czimerek ékes *Ghillany* Imre szére a terem felül Öfelsége. *Eckensberger* Hugó főhadnagy mulatság jól legjobb kedvb A négyeseket.

* **Felolvas** keres-isk. iga hívására, rendl tartott e hó 19 ról. A felolvas tapasztalatairól serege tesz m képekben mut regényes tájat érdekes, lebilir középiskola tar kötelezte le d felolvasásával.

* **Felebb** mértékben tisz sem senkinek, neki, megfeleb melyet állította tanácsos meg mérnöki állás választás napj ő nem is let szemben, hogy állami hivatali nyitványával cikk 75. §-án a közigazgatás a törvényszak megválasztás hatóság nem egyébként se hogy a felebbe ez a mozgolód néve, de his nem fogja az t ennek a szeg lelkes tisztika felebbezni ak viselőkkkel új s mindenki, n hanem lehető vagyunk meg.

* **Nyilván** Kisszebenből küldött az Iz javára; *Fried* ajándékozott. A nemesszívű as elnökség.

* **Színház** (képzeltetni t Szatmáron a színházat ism máriak épen ívet köröztet vagy kétezer ellen. A tiltak színikerületre a másik pály óhajának eng

igény tekintetében hivatali elődjének álláspontja az övével teljesen egyező volt, azt a leghatározottabban tanúsítja dr. Wlassics volt miniszternek a kúntelegházai róm. kath. felekezeti iskolai tanítók ügyében 78.922/98 sz. a az említett tanítók azon fölfolyamodása következtében kiadott rendelete, melyben ők, ugyancsak a putnoki ügyre támaszkodva, vitatták igazukat, mert az hangsúlyozottan éppen azt jelenti ki, hogy a most szóban forgó hírlapi közlemény által is fölemelt *putnoki ügy épenséggel nem szolgálhat irányadónál a felegházai róm. kath. felekezeti iskolai tanítóknak az eperjesi izr. felekezeti iskolai tanítóknak, jogalapját tekintve, teljesen hasonló keresetnek elbírálásánál, és hogy ezen okból a kiskúntelegházai róm. kath. felekezeti iskolai tanítók is elutasítandók voltak. Ezek tehát kétségtelenül nyilvánvalóvá teszik azt, hogy a két miniszter ezen kérdésekben mindenkor ugyanazt az álláspontot foglalta el és hogy ebből folyólag az említett hírlapi cikk tévedésen alapszik.*

* **Tüzérségi-bál.** Az eperjesi cs. és kir. 18-ik hadosztály-tüzérezred altisztja kara febr. 18-ikán tartotta bálját a Vigadóban. A bálterem rendkívül izlésesen volt díszítve, mindenütt magyar nemzeti zászlók és címerek ékesítették azt. A bál védőasszonyai báró Ghillány Imréné és Tscherne Gyözné voltak, kik részére a teremben díszes, emelvényes sátor készítették, felül Ófelsége a király nagy képével. A rendezőség, élén Eckensberger Nándor ezredparancsnokkal és Dorninger Hugó főhadnaggyal, mindent megtett, hogy a táncmulatság jól sikerüljön. A nagyszámú közönség a legjobb kedvben maradt együtt a késő reggeli órákig. A négyeseket 100-nál több pár táncolta.

* **Felolvasás Svájczról.** Dr. Lévy István, kassai kereskedelmi igazgató, a helybeli két főgimnázium meghívására, rendkívül érdekes és igen tanulságos felolvasást tartott a hó 19-ikén a Kollégium nagytermében, Svájczról. A felolvasó, kinek széleskörű ismereteiről, gazdag tapasztalatairól, szép előadásáról a felolvasások egész serege tesz már bizonyosságot, gyönyörű vetített, színes képekben mutatta be Svájcz természeti szépségeit, vadregényes tájait Valóban elragadóak voltak a képek; érdekes, lebilincselő volt az előadás, úgy, hogy a két középiskola tanulóifjúságát és tanári karát szinte hálára kötelezte le dr. Lévy István a becses és tanulságos felolvasásával.

* **Felebbezés?** Az egyéni szabadságot a legteljesebb mértékben tiszteljük s így nem vitatjuk el azt a jogát sem senkinek, hogy valamely választást, ha nem tetszik neki, megfelebbezzon. Áll ez arról a felebbezésről is, a melyet állítólag be akarnak adni Faragó József városi tanácsos megválasztása ellen, azon az alapon, hogy mérnöki állásáról való lemondását nem fogadta el a választás napjáig a kereskedelmi minisztérium s így ő nem is lett volna jelölhető. Tény azonban ezzel szemben, hogy ő még a múlt hónapban lemondott állami hivatalnoki állásáról, a mit hivatalfőnöke bizonyítványával igazolt s ezzel az 1886 évi XXII. törvény-cikk 75. §-ának teljesen megfelelt, annál is inkább, mert a közigazgatási bíróság egy ízben úgy magyarázta ezt a törvényszakaszt, hogy a községi tisztviselővé történt megválasztás után is elég lemondani. Hogy a felettes hatóság nem intézkedett a lemondás tárgyában, arról egyébként sem tehet Faragó József s így bizonyos, hogy a felebbezésnek nem lesz sikere. Igaz ugyan, hogy ez a mozgolódás nem lehet kellemes egy új tisztviselőre nézve, de hiszszük, hogy a felebbezés, ha beadnák is, nem fogja az új tanácsost elkészeríteni Eperjes városának, ennek a szegény, tespedő városnak, életre, haladásra, lelkes tisztikarra van szüksége Gondolják ezt meg a felebbezni akarók s örüljenek inkább, hogy az új tisztviselőkkel új szellem költözhetik be a városi székházba s mindenki, ne gáncsot igyekezzék munkájuk elé vetni, hanem lehetőleg segítse őket. Ez a mi nézetünk s úgy vagyunk meggyőződve, hogy csak ez a helyes felfogás!

* **Nyilvános köszönet.** Rosenfeld Ignáczné úrnő Kisszebenből 15 koronát, s Révész Jenő úr 2 koronát küldött az Izraelita Nőegyletnek a népkonyha alapja javára; Fried Simon úr pedig egy zsák lisztet (75 kg.) ajándékozott az egyletnek az «ingyen-kenyér» javára. A nemesszívű adakozóknak hálás köszönetet mond az elnökség.

* **Színházi hírek.** Fővárosi lapban olvastuk e hírt (képzeltetni mely forrásból) a szatnári színházról: „Bár Szatmáron a színügyi-bizottság, mint már megirtuk, a színházat ismét Krémer Sándornak adta oda, a szatmáriak épen nem akarnak megbarátkozni a helyzettel. Ívet köröztetnek városszerte, a melyen eddig is már vagy kétezren tiltakoztak a színügyi-bizottság döntése ellen. A tiltakozást kiterjesztik az egész szatmár-eperjesi szinikerületre, úgy hogy nyilvánvaló, hogy Baróti Rezső, a másik pályázó, tényleg a színházlátogató közönség óhajának engedve pályázott, nem pedig, mint tenden-

ciózusan terjesztetik, önkényesen, minden invitáció nélkül” — Krémer Sándor szinigazgatónk koloratur-énekesnőnek Solti Vilmát szerződtette. — E hírről kapcsolatban megemlítjük, hogy Krémer, mivel az eperjesi színügyi-bizottság egyhangulag Baróti mellett foglalt állást, kérdést intézett illetékes helyre városunkban, hogy jöllehet a szinikerületbe tartozó többi város nyolc szavazata reá esett, jöhet-e Eperjesre, a hol ellene szavaztak. Ez a lépés gavalléros felfogásra mutat Krémernél, nekünk azonban az a nézetünk, hogy ha új társulattal, jó erővel, becsületes ambícióval jön legközelebb Eperjesre, nem kell semmitől tartania, sőt helyzetét meg is erősítheti. Az volt ugyanis a színügyi-bizottság célja, hogy lehetőleg új tagokból álló s az eddiginél jobb társulatot kapjunk; ha ezt meghozza Krémer, a közönség jogos igénye ki lesz elégítve s elérjük azt, a mit mindenki óhajt. Krémer személye ellen különben sem volt senkinek kifogása s ha azon az úton halad, a melyre Solti Vilma szerződtetésével lépett, a ki a mostani koloratur-énekesnőnél sokkal jobb erő, az eddigi kifogások is meg fognak társulata ellen szűnni.

* **Túrista-közyűlés.** A Magyar Túristaegyesület Eperjesi Jogász- és Theologus-osztálya február 18-ikán tartotta meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlést Obál Béla, az osztály elnöke nyitotta meg, szép beszéddel üdvözlőlvén a nagy számban megjelent tagokat. Duszik Lajos titkár az osztály múlt évi működéséről számolt be, rövid visszajáratást vetve az előző évekre is. A theologusoknak belépésével új életre éledt az osztály ez évben, a mely több alkalommal rendezett kirándulást Eperjes közelebbi s távolabbi vidékeire: Czemétere, Nagysárosta, Kapivára, s Simonkára, Branyiszkóra, Szepesváraljára, Lőcsére, Krompachra, Késmárkra, a Tátrába a Zöld-, Piros- és Kék-tóhoz, a Királyhegyre, a Szittnyára stb. A legnagyobb utat ez évben Szende Nándor tette meg: július 7-ikén indult Szabadkáról s Baja, Pécs, Szigetvár, Vízvár, Belovár, Zágráb, Károlyváros, Ogulin, Delnice, Jelenje, Čavle, Fiume, Velence, Padova, Rovigo s Ferarrán keresztül a nagyobb s nevezetesebb városokban időzve, július 28-ikán érkezett Bolognába. A téli évszakban az osztály 4 felolvasó-estét tartott, melyek szép erkölcsi sikerrel s némi anyagi haszonnal is jártak. A pénztáros jelentése szerint az öt-zes évi bevétel 333 kor., az összes kiadás 324 kor. 66 fill. volt. Az új tisztikar a következőkép alakult meg: az osztály elnökévé ismét Obál Bélát, az eddigi tevékeny elnököt választották meg. Alelnök: Reidl János jogh., titkár: Szende Nándor theol., pénztáros: Kovács Gyula jogh., s jegyző: Kuzmányi Jenő theologus lett. A közgyűlés dr. Szilávik Máttyás theologiai s dr. Mikler Károly jogkari dekánotak tiszteletbeli tagoknak választotta meg. Az osztálynak ezidő szerint 50 rendes s ugyanennyi pártoló-tagja van.

* **Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület** f. hó 19-ikén tartotta meg IX. évi rendes közgyűlését d. u. 2 órakor a városháza tanácstermében. A szép számban összegyűlt egyesületi tagokat Uhlarik Máttyás elnök köszöntvén, indítványozza, hogy az egyesület két tiszteleti tagját Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi minisztert és Szinyei Merse Istvánt üdvözlőjék. Ennek megtörténtével Pethe Ferencz titkár felolvassa a választmány 1904-iki jelentését. A jelentésből kitűnik, hogy az E. T. V. E. az elmúlt évben tömegesen, tíz alkalommal lépett a nyilvánosság elé: ötször Eperjesen, kétszer Budapesten, kétszer Kassán és egyszer Aradon; nyert három tisztelet-díjat (kettő örökös, egy vándordíj), egyes versenyekben 9 első, 9 második és 7 harmadik díjat. Három staféta-csapata győzött a 400 méteres futásban, a footballban adott 12, kapott 9, a füléslabdában adott 62, kapott 1 kaput. Az egyesületnek van 2 tiszteleti, 7 alapító, 111 rendes és 8 pártoló tagja. Az egyesületi vagyon 2090 kor., a pénztári forgalom pedig 1561 kor. 24 fillér. Ezek tudomásul vétele után a tisztikar s a választmány lemondott, de a közgyűlés újból megválasztotta őket. Így elnök lett Uhlarik Máttyás, alelnök dr. Csatary Ágost és Dobiás Ede, titkár Pethe Ferencz, pénztáros Hanusovszky Imre, ügyész dr. Balpatakly Imre. A régi választmány is megmaradt, a két főiskolai-hallgató tag kivételével. A választás eredményét Urban Gyula kir. táblai bír. hirdette ki s az újonnan megválasztott elnök székét újból elfoglalván, a közgyűlés bizalmát megköszönte s továbbra is odaadó munkásságot ígért a maga és tisztársai nevében.

* **Bártfai hírek.** A napközi gyermek-otthon javára f. hó 19-ikén rendezett jelmez-estély fényesen sikerült. A jótékony célra 355 kor. 38 fill. maradt. — Tulás Ede telekkönyvvezető nyugdíjaztatása alkalmából megkapta a szolgálati díszéremet, 43 évi buzgó és szorgalmas működésének elismerésül. — A bártfai Vöröskereszt-főkegyelet f. hó 19-ikén tartotta évi rendes közgyűlését, Tahy Istvánné elnökleite alatt. Jegyzőkönyvi elismeréssel tüntették ki Tirscher Istvánt, a ki 15 éve buzgó

pénztárosa az egyesületnek, a mely Bártfán élénk társadalmi működést fejt ki. Az egyesület fejlesztése és bevételeinek fokozása érdekében elhatározták, hogy márczius 4-ikén, a korcsolya-egylettel együtt, kalikóbált rendeznek, dr. Vas Antal felolvasást tart és a taggyűjtést széles körben megindítják.

* **Magyar hadbírók.** Az eperjesi jogakadémiához miniszteri felszólítás érkezett, a mely a jogvégzett ifjúságot felhívja, hogy lépjen be szolgálatra a közös hadbírókhoz és szaporítsa a magyar elemet a hadbírói karban, a hol sajnos, még mindig elenyészően csekély a magyarok száma. A miniszter a hadbírói karba lépő ifjúságnak államsegélyt is helyez biztos kilátásba.

* **Nyilvános nyugtázás.** A cs. és kir. 18-ik tüzérezred altisztjei által folyó évi február hó 18-ikán rendezett jótékonycélú táncmulatság összes bevétele 1400 korona 80 fillér, összes kiadás 700 korona 80 fillér volt, maradt tisztán jótékony célra 700 korona, mely összeg további rendelkezésig a helybeli takarékpénztárba helyeztetett el. Felülfizettek: Br. Ghillány Imre 50 kor. Korn Vilmos 20 kor. Sitányi Lajos 15 korona. Hartmann Adolf 12 korona. Dr. Ghillány György, Kramer Henrik, Grasgrün Emil, Singer A. és fia, Hoffmann Mór kir. püügazgató 8—8 korona. Uhlarik Máttyás, Bánó Aladár 6—6 korona. Kósch Árpád, Divald Lajos, Miháldesz Lajos, Barts Emil 5—5 korona. Dr. Földi Manó, Tahy József, Oszvald Károly, Weisz Dávid, Zahler Miksa 4—4 korona. Ungar Fülöp, Gubcsó Gyula, Gregor Endre, Gregor Gerő, dr. Balpatakly Imre, Atlasz Dezső, Fűzy Alajos, dr. Ferstein Károly, Rosenblatt J. Mészáros Sándor, Faragó József 3—3 korona. Grieger József, dr. Kovaliczky Albin, dr. Kapp, Farkas Lajos, Bleier, Mihálics, Benyó József, Faltin Géza, dr. Maibaum Arthur, Herschkovics, Tahy Boldizsár, Bierbrunner Károly, Földi Dezső 2—2 korona. Sziklai Jenő, Frankó Bertalan, Szilvássy Lajos, Orosz, Waldmann József, Blumberger, Maticsák 1—1 korona. Fogadják a felülfizető urak, valamint Gaál András esztergályos úr is, a ki szíves volt a termet díjmentesen díszíteni, ezen az úton hálás köszönetünket. A rendezőség.

* **Kedvezményes takarmány.** A földművelésügyi miniszter, méltányolva az állattenyésztéshez fűződő nagy gazdasági érdekeket s mérlegelve a veszélyt, a melynek fejlődő állattenyésztésünk ki van téve, a takarmánybeszerzés megkönnyítése céljából megengedte, hogy a rendelkezésére álló szénakészletből birtokosok is részesülhessenek. A birtokosok részére a széna métermázsánként 7 koronáért utánvét mellett engedélyeztetik. Csak fél- és egész vasúti kocsiakománnyok (vagyis 50, illetve 100 métermázsza) rendelhetők. A szállítással járó vasúti költséget a kincstár viseli. A megrendelések Sárosvármegye Gazdasági Egyesületéhez intézendők.

* **Adókövető-bizottsági tagok.** Az 1905—1907-ig működő adókövető-bizottság tagjait kinevezte már Tahy József alispán. Az eperjesi kir. adóhivatali kerületben rendes-tagok lettek: dr. Müller Bertalan és Sitányi Lajos, póttagok: Hamborszky Bertalan és Kirchmayer Gerő; a bártfai kerületben rendes-tagok: dr. Weisz Bernát és Tirscher István, póttagok: dr. Glück Jónás és Szűcs István; a kisszebeni kerületben rendes-tagok: Hartsár Péter és Rosenfeld Ignác, póttagok: Altmann Gusztáv és ifj. Kirchmayer Gerő; végül a giráltyi kerületben rendes tagok: Szeghy Kálmán és Klein Simon, póttagok; dr. Deme Ferencz és Leiteregh Károly. Az elnököket és a többi tagokat a pénzügyminiszter fogja kinevezni.

* **Kórházi ápolási-díjak.** A belügyminiszter a bártfai városi kórházra nézve 1 k. 54 fill. s az eperjesi városi kórházra nézve 1 kor. 46 fillérben állapította meg az 1905. évre a napi ápolási-díjat.

* **Az Eperjesi Bankegyesület** február hó 22-ikén d. u. 3 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését a városháza tanácstermében Kubinyi Aurél elnökleite alatt. A közgyűlésen 37 részvényes jelent meg, kik összesen 450 részvényt képviseltek. A tanácskozás tárgyai között első helyen az igazgatóság jelentése szerepelt, melynek kapcsán tudomásul vették Radvány Kálmán vezérigazgató nyugdíjaztatását és jegyzőkönyvileg örökítették meg hervadhatatlan érdemeit. Libay Miklós újonnan megválasztott vezérigazgatót pedig a közgyűlés állásában megerősítette. Egyébként pedig az igazgatóság jelentését — melyet lapunkban már ismertettünk — egyhangulag elfogadták és a 28-ik számú szelvénynek 16 koronával leendő beváltását, a közgyűlés napjától kezdődőleg, elhatározták. Ugyancsak tudomásul szolgált a felügyelő-bizottság jelentése is. A kilépő három igazgatósági tagot: dr. Breyer Adolfot, Dessewffy Lajost és Oszvald Károlyt egyhangulag újra megválasztották. Majd a felügyelőbizottság választása került napirendre. Egyhangulag megválasztották rendes tagoknak: Fest Lajost, dr. Lakner Árpádot, Péchy Ignácot, és póttagoknak: dr. Kakuss Bélát és Sziklai Henriket. Végül az elnök a Maléter

Árpád által vezetett jegyzőkönyv hitelesítésére *Sztankay László és Urbán Gyula* részvényeseket kérte fel, mire a közgyűlés véget ért.

* **Jarványok.** Február első felében vármegyénk területén fertőző-kór folytán 88 új megbetegedés történt. Különösen a kanyaró terjed. Haláleset roncsolótoroklob s hasi-hagymáz folytán 1—1 s kanyaró következtében 3 volt Ápolás alatt maradt 60 beteg.

* **Új beosztás** lépett életbe az eperjesi csendőrszakasz területén, a melynek értelmében a bártfai őrstől a máriavölgyiöz csatoltattak: Sverzsó, Alsótvaroszc, Felsőtvaroszc, Kuró, Gáboltó, Pitrova, Friczka, Czigelka, Máriavölgy, Gerlachó, Hrabszke, Sznakó, Lenartó, Malycza, Livóhuta, Mlinszka-gyár, Lukó, Venéczia, Stepanka, Plesina, Kruzshyó, Krive, Boglyárka, Krizse, Krizsehuta és Livó; a zborói őrstől a bártfaihoz: Hosszúrét és Andrejova; a kurimai őrstől a bártfaihoz: Alsó-, Felsővolya, Komaróc és Belovezsa; a tótraszlaviczai őrstől a bártfaihoz: Lófalú és Hertnek s a tótraszlaviczai őrstől a girálthoz: Alsóásgut, Felsőásgut és Komlós.

* **A kórház szimulánsai.** Minden közkórházban ismeretesek azok a furfangos páciensek, kik ügyesen tudván szimulálni egyik-másik betegséget, így tengetik életüket kórházról kórházra. Ez az életmód bizonyára kényelmesebb a koldulásnál, a tolvajkodásnál kevésbé veszedelmes, de semmivel sem tisztességesebb. Most rájár a rúd a közkórházi szimulánsokra egy belügyminiszteri körrendelet alakjában, mely Eperjesre is megérkezett. A miniszter ebben vagy egy tucat ilyen notórius szimuláns három esztendőre kitilt az ország kórházaiból.

* **Messmer-tea** a legkedveltebb és legerjedtebb teafaj, mely nemcsak 100,000 családban, hanem az udvari körökben is a napontai italt képezi. Egy háziasszony se mulasztja el saját érdekében kísérletet tenni. Próbacsomagok 1 koronától 2 koronáig *Bein Simon* fűszerüzletében Eperjesen kaphatók.

* **Örült ember lövöldözése.** Kosztelnik János, komlósi földesgazdán hirtelen kitört az örültség, f. hó 19-ikén. Dühöngésében revolvert fogott, hatszor reá lött a feleségére és a leányára. aztán pedig a teheneit lövöldözte le, végül a házat akarta felgyújtani. A csendőrség nagynehezen tudta a dühöngőt megfékezni és letartóztatni.

* **Figyelmeztetés.** Már többször felhívtuk t. olvasóink figyelmét arra, hogy a Feller-féle Elsa-Fluidot ne téveszték össze más, hasonló hangzású nevek alatt forgalomba hozott utánzatokkal vagy holmi növény-szesszel és mégis történnék félrevezetések, mint az azok leveleiből kiviláglik, a kik az utánzat eredménytelensége miatt panaszkodnak. Mindenki jól jegyezze meg, hogy csakis a Feller-féle Elsa-Fluid valódi. Ezen közkedvelt háziszert ugyanis gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, közhányt, bénulást, hátfájást, izom- és idegbántalmakat, zsabát, ficzamat, influenzát fejtörést, elmulasztott fülzúgást, szemgyengülést, égetési sebeket, megszüntet mell- és tagfájást, igen jól hat emésztési zavaroknál, puffadás, savanyú felbőgés, veseégés, álmatlanság stb. ellen, nagyon dicsérik mint idegerősítő, köhögést csillapító szert. 12 kis- vagy 6 dupla-üveget 5 koronáért bérmentve küld Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica, Templom-utca (Zágrábmege). Ugyanitt rendelhetők a hírneves Feller-féle hashajtó Elsa-pilulák is, 1 tekeres (6 doboz) 4 korona bérmentve.

* **Fontos — Amerikába utazóknak!** A magyar kormány az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte. Fiumén át Amerikába szóló útlevelek most már Brémán át is érvényesek, ha az illető utas egy Bremennek szóló hajójegy birtokában van. A ki Brémán át akar utazni, annak okvetlenül kell otthonról 20 koronát előre Bremenbe előlegnek beküldenie, mire rögtön megküldetik a hajójegy. Jóegészségű és munkaképes munkások, a kik az amerikai rendeltetési helyig szóló vasúti-jegyet kifizették és azonkívül még 50 koronát készpénzben felmutatni tudnak, Amerikában bebocsátást nyernek. A kinek barátjai vannak Amerikában, hozzá magával azok címeit. Szembetegek vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedők, 50 évnél idősebb személyek vagy olyanok, a kik valamely, Amerikában levő gyárral szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bért dolgoznak, Amerikából visszautasítottatnak. Ratiborban, valamint Bremenben minden kivándorló megvizsgáltatik; mindenki tehát, a ki Bremenbe hajóra felszáll, előreláthatólag Amerikában bebocsátást nyer.

* **Rendőri hírek.** Licht Miksa f. hó 23-ikán beállított Wohl Izidor főutczai divatárúkereskedőhöz és megalkudott 250 kor. értékű különféle árúra. Mikor fizetni kellett volna, azzal állott elő, hogy neki csak 200 koronája van, a többit kölcsön fogja kérni egyik ismerősétől, Alkú közben észrevette azonban a kereskedő, hogy vevője több kisebb árút a zsebébe csúsztatott. Mikor távozott a vevő, a rendőrségre ment Wohl

s kérte Licht előállítását. Ez megtörténvén, pénzt nem találtak nála, hanem találtak két zsebkést és egy pénztárcát, a mit Wohltól lopott. A rendőrség erre letartóztatta a külföldi illetőségű tolvajt s megindította a bűnvádi eljárást ellene. — Bányász Nándor berzeviczei illetőségű toloncz urasági inas f. hó 20-ikán megszökött a rendőri fogházból, hova a csendőrség lopás gyanúja miatt szállította. Eperjesen azonban letartóztatták és Budapestre vitték, hogy ott bűncselekménye miatt törvényt iljenek fölötte. — Kis Lajos ev. missziói lelkész név alatt, a marokkói megtérített pogánygyermek felnevelésére kéreget több helyütt egy csaló, a kinek Zelenka püspök és Tarnai aispán aláírásával hamisított adománygyűjtési engedélye, illetve ajánlólevele van. Az aispáni hivatal a csalóra felhívta az előjáróságok és a közönség figyelmét.

* **Valóságos kincs** az emberiség részére a Zoltán-féle kenőcs, melyről számosan, még a társadalom legelőkelőbb köreiből is legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Így gróf Auersperg Hippolit bárónő, Daun-Kapy Karolina grófnő, Gyórfy gróf, Markovits báró, Keglevich gróf, lovag Weilenhüller József, Nyáry Kálmán góf stb., kik mindazt írják, hogy e páratlan szer régi közhányes és csúszos bajukra pár napi használat után gyógyulást hozott. E kiváló kenőcs üvege 2 kor. Zoltán Béla gyógyszerárában Budapesten, Szabadságtér.

* **Jégtörő Mátyás.** Mátyás napja valóban úgy köszöntött be, mint azt a néphit várta. Azt tartják ugyanis Mátyás napjáról, hogy akkorára már úgy meg kell enyhülnie az időnek, hogy a jégkéreg olvadásnak induljon. Az idő valóban megenyhült s pénteken reggel havas eső borította lucskos takaróval az utcákat. Jégtörő Mátyás beváltotta a hozzáfűzött reményeket s a gazdaközönségnek egygyel több oka van az idej jó termésben bizakodni.

* **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencs József-keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencs József-keserűvizet*.

* **Vásárok áthelyezése.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy *Hausfalva* községben a f. évi április 20-ikára eső országos-vásárt április 13-ikán, a június 8-ikára esőt május 18-ikán s a június 22-ikére esőt június 15-ikén tartsák meg, ez évben kivételesen.

* **Szenzációs zsurnalisztikai jubileum.** Az EGYETÉRTÉS, mely a hazai zsurnalisztikában a legelső helyek egyikét foglalja el és a mely mint politikai tényező is igen nevezetes, a közel jövőben nagy ünnepet ül. Ez év tavaszán lesz ugyanis negyven éve annak, hogy az EGYETÉRTÉS fennáll. Az évfordulót a legnagyobb magyar lap igen érdekes módon fogja megünnepelni, a mennyiben olyan jubiláris számot ad ki, a minőre még aligha volt eset valahol. Jubileuma alkalmából ugyanis az EGYETÉRTÉS 230—250 oldal terjedelmű dísz-számot ad ki. Ez egy 500—600 oldalas kisebb alakú lapnak felel meg. A jubiláris szám igen fényes kiállítású és rendkívül gazdag tartalmú lesz. A mesteri illusztrációknak egész tömege fogja díszíteni, azonkívül a magyar irodalom legjelesebbjeitől lesznek benne dolgozatok, tudományos és szépirodalmi közlemények, sőt egy teljes regény is. Egy-egy ilyen óriási lappeldánynak a nyers előállítási költsége mintegy 6 koronára rug. Ilyen módon akarja az EGYETÉRTÉS leróni háláját a magyar olvasóközönség iránt, mely négy hosszú évtizeden át a legmelegebb rokonszenvvel támogatta. Hogy a lap előfizetői megkapják a jubiláris dísz-számot, mely egy-magában egy egész kis könyvtárral fog föllérni, az természetes. Az EGYETÉRTÉS azonban úgy intézkedik, hogy az óriási lapszámot emlékképpen azok is megszerezhesék, a kik nem tartoznak az előfizetők sorába. E célra elegendő, ha az érdeklődők levélben fordulnak a kiadóhivatalhoz (Budapest, IV., Vármegyeház-utca 11.), a mely levélhez az expedíció költségeinek fedezésére 50 fillér melléklendő levélbélyegeket. Tekintettel arra, hogy az óriási dísz-példány csak bizonyos korlátolt számban jelenik meg, ajánlatos, hogy azok, a kik a legalább 230—250 oldalas, jubiláris EGYETÉRTÉST meg akarják kapni, mielőbb forduljanak eziránt a kiadóhivatalhoz.

* **Forint és korona.** Ide s tova eléri 10 éves jubileumát a korona rendszer a mi pénzes világunkban és ezért máig sem akarják sokan a forintos, hatos és krajczáros számítást elhagyni. Sőt vannak kereskedőink s iparosaink, a kik számításukat következetesen forint- és krajczárban vezetik, számláikat is úgy állítják ki, a mi sok félreértésre, nem ritkán félrevezetésekre ad alkalmat.

* **Az anyakönyvi hivatal heti kimutatása.** Születtek: Peskó Erzsébet ev., Jerge András r. k., Konstantinovic József g. kath., Marusarz Anna r. kath., Kiszely Elek ev., König Gizella r. kath., Cabak József r. kath., Cserevnyák József r. kath., Zombory Győző ev., Puky Erzsébet g. kath. Meghaltak: Sóska Imre 7 éves, g. kath.; Szendrey József 26 éves, r. kath.; Rosenblüth Rubinné 54 éves, izr.; Bodnár János 24

éves, r. kath.; Pazár Elekné 23 éves, ev.; Havran Anna 21 hónapos, r. kath.; Brand Kálmán 24 éves, r. kath. *Hassasságra léptek:* Licht Fülöp és Altmann Rózi izr., Zsarnai József és Saárossy Margit r. kath., Kolozs Kálmán és Germuska Mária r. kath., Tomas Bertalan és Lukács Veronika r. kath., Mochnay Vilmos és Wunsch Lujza r. kath.

Hírek a szomszédból.

Kassa. A helybeli pénzügyetknél és közpénztárnál állandó a panasz a miatt, hogy igen sok és különféle hamis pénz van Kassán forgalomban, a mi miatt a pénztárnokoknak sok bajuk van. Érdekes a dologban, hogy nemcsak az 1 koronás és az 1 forintos ezüstpénzt hamisítják, hanem a kisebbeket is, minők pl. a 20 filléresek. — A városi tisztí orvosok a rendőrlégénységet és a tűzoltókat külön tanfolyamon oktatják az első segélynyújtásra. (Ilyen tanfolyamot jó volna Eperjesen is rendezni.) — Egy kassai úri-családnál történt, hogy a dajkát garázda viselkedése miatt a szolgálatból elbocsátották. A lelketlen teremtés bosszút forralt s dühét a gondjaira bízott ártatlan gyermeknek töltötte ki. A kised lábujjára ugyanis szorosan hajszalakat csavart, úgy, hogy a vérkeringés megakadt, s a gyermek lába már eltszüksödésnek indul, ha a szülők kellő időben orvoshoz nem fordulnak. — Kassán legközelebb a hadtestparancsnokság, a kereskedelmi és iparkamara s a rendőrség részére emelnek új épületeket; a Schalkház-szállóra pedig harmadik emeletet. Terve vették az új városház és közkórház felépítését, valamint az Andrassy-palota átalakítását is. — A «János vitéz» Kassán is nagy sikert arat. Eddig mindig telt ház előtt adták s a legtöbb jegy napokkal előbb elkel. E héten hétfőre és keddre tűzték ki újból. — A helybeli kereskedők mozgalmat indítottak az iránt, hogy követeléseik behajtására új rendszert honosítsanak meg, a mely abban állana, hogy kintlevő követeléseiket banktól vagy pénzcsoporttól kapnák meg, ez pedig azokat az adósoktól behajtaná. — A kassai vasúti állomáson Bunczik András, Mata Lajos és Kohut Pál téhanyi legények éjnek idején több ízben a teherkocsikat feltörték és kifosztották s a lopott árúkat a szomszéd községekben eladták. Ez utóbbi tény alapján nyomozták ki és tartóztatták le őket. — Az idei kassai tornaversenynyel kapcsolatban országos sportviadal is lesz Kassán, a melynek céljaira a város 2500 koronát ad. A viadal főpontja a nagyértékű Rákóczi-vándordíjért való mérkőzés. — A f. hó 27-ikén tartandó városi közgyűlés tárgysorozatának egyik pontja: a cselédszerző-intézetek létszámának felemelése.

Szepesség. A kassai 9-ik hónap gyalogezredből alakított skí-osztály több közös ezred tisztikarának közreműködésével e hó 15-ikén és 16-ikán tartotta első skí-versenyét a Magas-Tátrában. A verseny rendezésével Széll Árpád 67. gyalogezredbeli főhadnagyot bízták meg. A skí-futók a poprádi vasúti állomásról skín tették meg az utat Alsó-Tátrafüreden keresztül Ó-Tátrafüredre. A versenyen különösen Putnoky főhadnagy és Linkesch hadnagy, 34-ik gyalogezredbeli tisztek tüntek ki. Az ó-tátrafüredi fürdőközönség tömegesen szemlélte a versenyt. A versenyzők azután katonai gyakorlatokat tartottak. Óriási hóban megjárták a tarpataki vízesést, a poprádi és csorbai tavat. Óránként kedvező fekvésű helyeken 60 kilométer gyorsasággal haladtak. — Dr. Polnisch Artur kórházi főorvosnak f. hó 19-ikén adták át a király által neki adományozott Ferencz József-rend lovagkeresztjét. — A szepessváraljai csendőrségnek ismét sikerült egynéhány kivándorlási ügynököt ártalmatlanná tenni, a kik a törvény rendelkezéseit úgy kerülik meg, hogy Körtvélyes községben csoportokba gyűjtik az összetoborzott kivándorlókat és onnan kocsin viszik a galicziai határhoz. A határszélnél Grünbaum Jenő ügynök veszi át a szállítmányt, a ki az áldozatokat Krakkoig kíséri. Ott pedig szélnek eresztik őket. — A tátrafüredi téli szezon, a melylyel az idén próbálkoztak meg először, vége felé közeledik. Mult vasárnap, a mikor a kedvező hideg időjárás folytán sokan rándultak fel a Tátrába, köztük Eperjesről is hatan, a nagyszállónak már csak tíz vendége volt. A jövő télre Csorbán és Tátralomniczon is lesz téli szezon. — Kolumbán Lajos késmárki polgári-iskolai tanár fáradozásának eredményeként a csángótelepítés megindult a Szepességben. Így Késmárkon Wein Károly és T. szövőgyárában 40, a nagy-eőri főnygyárban pedig 60 csángó munkás talál alkalmazást. Most pedig az iglói szövőgyár részére szándékoznak szerződteni ilyen munkásokat. A csángótelepítés a Szepesség nemzetiség-lakta vidékén javára lesz a magyarosodásnak és közgazdasági szempontból a súlyosan érző munkáshiányt pótolni van hivatva.

Felelős szerkesztő:

Dr. Raffay Ferencz.

Kiadótulajdonos:

Kösch Árpád.

A legtöbb akkor gon a mikor m jó szolgálta szert állan házi

M
a finomab minden te

Blous
hához szá He

Kö
Min jóakaro

fiamna alkalm zően n gasztak lénk, ez Eper

M
le
Kapl

Küküllő

Caspar
A telep több mi ványok

AR

AR

AR

A legtöbb ember azért szenved, mert nem akkor gondoskodik bajának gyógyításáról, a mikor még sikerrel járna. Önmagának tesz jó szolgálatot az, a ki egy kipróbált jó házi-szert állandóan készletben tart; ilyen kitűnő háziszer a közkedvelt világhírű

Feller-féle Elsa-Fluid

mely számos megbetegedésnél, mint pl. láb- és kéz-fájdalmak, bémulás, ideg- és izomfájdalmak, csúsz-, köszvényes bántalmak, rekedtség, torokfájás, lázas állapotok stb. ellen kitűnően hat. 12 kis üveget vagy 6 dupla-üveget 5 koronáért bérmentve küldi FELLER V. JENŐ gyógyszerész, Stubica Templom-utca (Zágráb megye).

MESSMER-TEA

a finomabb körök napi reggelije, nagy olcsósága mellett is kiváló élvezet. A híres angol és orosz keverék minden teaismerő által magasztalt. Próbacsomagok a 100 gr. 1 K.-tól 2 K.-ig *Bein Simonnál Eperjesen.*

Blouse-selyem 65 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig méterje; utolsó ujdonságok! — Bérmentve és már elvámolvá házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték forduló postával. **Henneberg selyemgyáros, Zürich.**

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon számos ismerőseinknek s jóakaróinknak, kik forrón szeretett

JÁNOS

fiamnak, illetve testvérünknek elhúnyta alkalmából fájdalomban oly lekötőleg megnyilatkozott részvétükkel a vizsgáztatás enyhítő balsamát nyújtották felénk, ezúton is hálás köszönetet mondunk.

Eperjes, 1905. február 22.

Özv. Bodnár Gyözőné és családja.

MATTONI FELE BUDAI KESERÜVIZ
legjobb hajtoszer.
Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Saját magát károsítja, a ki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos: **Caspari Frigyes, Medgyes (Nagyküküllő megye).**
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Liniment. Capsici comp.,
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.
Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölésül használt háziszer bevásárlásánál, — a mely minden gyógyszerárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre.

697—1905. kig. sz.

Hirdetmény.

Eperjes sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező, «Fekete sas»-hoz címzett **nagyszállodának** 1905. évi május hó 1-jétől számítandó 12 évre való bérbeadására vonatkozólag 1905. évi márczius hó 9-ik napjának delelőtti 10 órájaker a városháza tanácstermében írásbeli ajánlati versenytárgyalás fog megtartatni.

A «Fekete sas»-szálló Eperjes városának elsőrendű szállodája, mely a város főutcájának legszebb helyén fekszik, kétemeletes nagy épület és a következőkből áll: világos, szellős, szép lépcsőház, egy étterem, egy sörcsarnok, egy söntés, nagy, kényelmes konyha, két kamra, 8 utcai és 17 udvari szoba, két előszoba, nagy udvar, kocsiszin, két istálló, két padlás, pinczék- és egyéb helyiségekből.

Az ugyanazon telken levő **színház** és a városi **Vigadóterem** a bérlet tárgyát nem képezik, azonban bálók, estélyek, bankettek s más ily alkalommal ételek és italok szolgáltatása a bérlet illetik.

Annak a megjegyzése mellett, hogy az italmézési jog a bér tárgyát képező épületre nézve biztosítva van, de a bérlet által kérelmezendő, felhivatnak a bérlet szándékozók, hogy *magyar nyelven* írt, lepecsételt, az ajánlati összeg 10% -os bánatpénznek letétmenyezését igazoló városi pénztári nyugtával, esetleg készpénz- vagy óvadékképes értékpapírokkal ellátott, a feltételeknek ismeretét és azok pontos betartására vonatkozó kötelező nyilatkozatot tartalmazó ajánlatukat Eperjes sz. kir. város polgármesteréhez 1905. évi márczius hó 8-ikának d. u. 5 órájáig nyújtsák be, mert később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A bérleti feltételek a hivatalos órákon belül a városi számvevőnél megtekinthetők.

Eperjes, 1905. február 12.

Krayzell Aladár s. k.,
h. polgármester.

Köhögés!

Ki abban szenved, használja az egyedül bevált, enyhítő és kellemes ízű

KAISER-féle MELL-KARAMELLEKET.

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy biztos siker érhető el köhögésnél, rekedtségnél, hurutnál és elnyálkásodásnál.

Csomagok ára 20 és 40 fillér. — Csak a «Három fenyő» védjeggyel valódi. Kapható:

SCHOLZE A. ÉS FIA
czukrászda és kávéházában EPERJESEN.

Faraktárnak

az Alsó-körúton, a Lepesch-féle jégverem melletti (azelőtt Imre-féle) **kert** folyó évi május hó 1-jétől

— bérbeadó. —

Bővebbet *Altmann Izidor*, Eperjes, Főutca 136.

Kisszebenben

Főutcai emeletes ház

jó karban, szép hozadékkal, és a vasúti állomás közelében levő, nyaralásra alkalmas, terjedelmes, jó karban levő dísz-, gyümölcsös- s veteményes-kert, **lakház- és csűrökkel, kerti-házzal** és kerti felszereléssel

azonnal eladó.

Bővebbet dr. *Windt Arthur* kisszebeni ügyvédnél és *Lamboy Károly* krompachi gyógyszerésznél.

ÚJ! Cook és Johnson

amerikai szabadalm. tyúkszemgyűrűi.

A jelenkor *legjobb* és *legbiztosabb* szere, hatásában nagy-szerű és azonnal *fájdalomelhárító*.

Kapható Ausztria-Magyarország minden gyógyszerárban. 1 darab borítékban 20 fillér, 6 darab dobozban 1 korona. Postán 20 fillérrel több.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerész. Budapest, VI., Király-utca 12.

Központi telep Ausztria-Magyarország részére: „Zam Samariter”, Graz.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-fée**

pemetefü-czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RETHY-félét** fogadjunk el!

BENZINMOTOROK, GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK ARATÓGÉPEK ÉS EGYÉB MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK

VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNél

BUDAPEST, V., Váczi-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

